

личност. Ако биографическия опитъ бъше партизанска брошура съ съвръмененъ колоритъ, то нѣмаше зѣбъ да обѣлимъ противъ клевѣтата и изопачаванието на историческите факти, защото партизанските брошюри, по нашему, иматъ за цѣль не да управяватъ кривото, а правото да искривятъ. . . .

На тази сѫща страница повторно автора иронизира „**кърватото писмо**“ на Заимова. Ние въ качеството си на рецензентъ, повторно му правимъ бѣлѣжка, да се не подиграва съ историческите документи, защото това не му прави честь, и като на бивши бунтовникъ, и като на събирател на факти и документи по историята на българското възстаническо движение. (Настоящата рецензия е писана прѣзъ 1888 год. декември мѣсецъ. Зах. Стояновъ бѣ още живъ. Слѣдъ прочитанието на рецензията ни (въ ръкописъ), той изяви готовностъ да поправи грѣшките при второ издание. Писмото му се намира запазено между книжката ни).

Какви лоши отношения е ималъ Заимовъ къмъ Ботева ние не знаемъ, но знаемъ отъ вѣрно място, че отношенията между Ботева и Заимовъ всѣкога сѫ били отъ най-добрите. Какво уважение е хранилъ Заимовъ къмъ Ботева и Ботевъ къмъ Заимова това би се доказало отъ много писма, които сѫ размѣнени между двамата бивши другари по дѣло. Ако биографа на Ботева съ това иска да каже, че Заимовъ не излѣзе отъ Вратца съ възстанниците съ цѣль да изложи Ботева на смѣрть, той нека ни позволи да му въразимъ, че това е отъ негова страна *умишленна и подла клевѣта*. Ако на Ботева четата бѣше минала въ I-то окрѣпление (Търновско) нѣмаше ли да послѣдва сѫщия резултатъ, питаме ние? Хайде, да се съгласимъ на минутка съ биографа, че лоши били отношенията на Заимова съ Ботева, всѣдствие на това, той опрѣска съ поетическата си крѣвь вратчанските голи канари! Но какво иѣше да му помогне главния апостоль на I-то окрѣпление Стефанъ Стамболовъ, ако Ботевъ бѣше отишъ съ четата си въ неговото окрѣпление? Нали сѫщата *raig* щѣше да го посрѣдиша, която посрѣдиша и Хаджи-Димитровата чета? Да се раскаждава така, както биографа на Ботева раскаждава, значи да замижимъ прѣдъ дѣйствителността и вмѣсто нея да дадемъ място на измислицата и на личните антипатии или симпатии. . . .

„Заимовъ станаъ по неволя бунтовникъ“ казва биографа. До колкото познаваме материјалното положение на Заимова въ онова врѣме ние не вѣраме, че той е станаъ бунтовникъ отъ гладъ или други съображения, освѣнъ отъ самото желание да помогне на свѣтото дѣло.

„Ни енергия, ни рѣшителностъ, ни искра отъ бунтовнически огнь е притежавалъ той — Заимовъ“, казва биографа на Ботева. Человѣка, който избѣгна посрѣдъ зима отъ Диарбекирската тѣмница, който слѣдъ това бѣгство, прѣдприе да запали Цариградъ прѣзъ 1875 година, който седемъ мѣсeca се скита нощѣ и денѣ по Вратчанско, Орѣховско, Ломско, Берковско и Шабленско за да урежда съзаклятническите комитети, не притежавалъ ни искра отъ бунтовнически огнь, споредъ характеристиката на биографа. . . .